

Ένας δεκάλογος για την μελλοντική αναθεώρηση του Συντάγματος

του Νέστορα Ε. Κουράκη

Η παρούσα παρέμβασή μου στο θέμα της αναθεώρησης του Ελληνικού Συντάγματος θα είναι σύντομη και θα έχει γενικό χαρακτήρα, πρώτον διότι η ευκαιρία αυτή της αναθεώρησης απομακρύνθηκε ήδη, λόγω των εκλογών της 25.1.2015, ακόμη και κατά οκτώ χρόνια, και, δεύτερον, διότι, περισσότερο από τα επιμέρους νομοτεχνικού χαρακτήρα ζητήματα, ενδιαφέρει εδώ, όπως πιστεύω, το τι καιρικές και γενικού χαρακτήρα τομές πρέπει να γίνουν, προκειμένου το κράτος να λειτουργήσει επιτέλους με δίκαιο και αποτελεσματικό τρόπο. Υπό αυτό το πρίσμα θεωρώ αναγκαίες τις εξής μεταρρυθμίσεις:

α) **Εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας με καθολική ψηφοφορία** και αντίστοιχη ενίσχυση των θεσμικών του αρμοδιοτήτων, ώστε να περιορισθεί ο τωρινός «πρωθυπουργοκεντρικός» και κατ' αποτέλεσμα μη ισορροπημένος χαρακτήρας του πολιτεύματος.

β) **Ασυμβίβαστο της ιδιότητας ενός βουλευτή με την ιδιότητα του υπουργού**, ώστε να αντιμετωπισθεί η γάγγραινα του πελατειακού συστήματος (αντίστοιχο ασυμβίβαστο υπάρχει π.χ. στην Κύπρο).

γ) **Εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων των βου-**

λευτών και υπουργών από τακτικά δικαστήρια και χωρίς δικονομικές διαφοροποιήσεις (σε σχέση με τους απλούς πολίτες) π.χ. ως προς τον χρόνο άσκησης της ποινικής δίωξης, έτσι ώστε να γίνει σεβαστή η συνταγματική αρχή της ίσης δικαστικής μεταχείρισης.

δ) **Καθιέρωση του θεσμού των μονίμων υφυπουργών** σε όλα τα βασικά υπουργεία, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια του κράτους.

ε) **Περιορισμός του αριθμού των βουλευτών σε διακόσιους**, ώστε να εξυψωθεί το ποιοτικό επίπεδο των αντιπροσώπων του λαού.

στ) **Πλήρης διαφάνεια ως προς τους οικονομικούς πόρους και τα έξοδα των κομμάτων, των πολιτικών και των αξιωματούχων του Κράτους**, καθώς και όσων προσώπων μπορούν να έχουν σχέση με ιδιαίτερα ευάλωτους τομείς διαφθοράς –π.χ. πολεοδομίες, εφορίες, νοσοκομεία, τοπική αυτοδιοίκηση, δημόσιες προμήθειες («πόθεν έσχες»).

ζ) **Αυστηρός περιορισμός των εξαιρέσεων στην διεξαγωγή πρόωρων εκλογών**, ώστε να μπορεί μια εκλεγμένη για τέσσερα χρόνια κυβέρνηση να ολοκληρώνει ομαλά την θητεία της χωρίς να οδηγείται η χώρα

σε πρόωρες εκλογές για μικροπολιτικές σκοπιμότητες, είτε του κυβερνώντος κόμματος, είτε και των κομμάτων της αντιπολίτευσης.

η) Σύσταση διαρκούς διακομματικού Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής και Άμυνας, καθώς και Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας, που θα καταρτίσουν απόρρητα πενταετή (τουλάχιστον) σχέδια εθνικής στρατηγικής και θα έχουν αποφασιστικό λόγο στην συνεχή επικαιροποίηση αυτών των σχεδίων, αλλά και στην έκτακτη τροποποίησή τους για σοβαρούς εθνικούς λόγους.

θ) Σύσταση δικαστηρίων ειδικής και ταχείας δικαιοδοσίας για εκδίκαση υποθέσεων που σχετίζονται με επενδύσεις.

ι) Δυνατότητα ίδρυσης, υπό όρους αυστηρής αξιολόγησης, ιδιωτικών πανεπιστημίων και στην Ελλάδα.

Όσοι ασχολούνται ειδικότερα με το Συνταγματικό Δίκαιο, γνωρίζουν ότι αρκετές από τις ανωτέρω δέκα προτάσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν και χωρίς ρητή τροποποίηση διατάξεων του Συντάγματος, απλώς με πρόσφορη ερμηνεία και εφαρμογή –αλλά με σθεναρή πολιτική βούληση!- των ισχυουσών ρυθμίσεων, π.χ. αυτών που αφορούν τον ενδεχόμενο διο-

ρισμό εξωκοινοβουλευτικών υπουργών και τον περιορισμό των βουλευτών σε 200. Ωστόσο, η ανάδειξη των εδώ προτεινόμενων διατάξεων σε επίπεδο συνταγματικής περιωπής, θα προσδώσει σε αυτές τον χαρακτήρα επιταγής και θα εξαλείψει τις όποιες προσηματικές επιφυλάξεις θα μπορούσαν να διατυπωθούν περί της εφαρμογής τους.

Σε κάθε περίπτωση, τα νομικά κείμενα έχουν ασφαλώς την αξία τους. Όμως και τα κείμενα αυτά, όσο καλή διατύπωση και αν έχουν, παρουσιάζουν σχετική μόνον αξία, εάν δεν βρεθούν οι σωστοί άνθρωποι να τα εφαρμόσουν σωστά, μέσα σ' ένα γενικότερο πνεύμα συναίνεσης και νομικού πολιτισμού. Όπως είχε τονίσει ο εμπνευσμένος πανεπιστημιακός διδάσκαλος Αλέξανδρος Τσιριντάνης, ήδη από το 1960, στο Εμπορικό του Δίκαιο (τχ. Β', παρ. 87, σελ. 86), «χωρίς μίαν αρτίαν προσωπικότητα, τα νομοθετικά συστήματα, αι νομοθετικά μεταρρυθμίσεις είναι αλληπάλληλοι φενακισμοί, οι οποίοι οδηγούν εις συνεχείς απογοητεύσεις».

Η Νέα Πολιτική

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Γραφτείτε συνδρομητές
στη Νέα Πολιτική

Τιμή ετήσιας συνδρομής: 30 ευρώ

Συνδρομές νομικών προσώπων: 75 ευρώ

Συνδρομές εξωτερικού: 50 ευρώ

Επικοινωνήστε μαζί μας για την συνδρομή σας:

Ηλ. ταχυδρομείο: syggrafeas@yahoo.gr

Τηλ.: 6978 774 874, 698 014 9044